

Postanowienie z dnia 12 grudnia 2007 r., V CZ 74/07

Na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie zwrotu opłaty sądowej nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.

Sędzia SN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

Sędzia SN Teresa Bielska-Sobkowicz

Sędzia SN Marian Kocon

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa "F." S.A. w K. przeciwko "V.-P.H.", spółce z o.o. w Z.G., Iwonię D. i Wiesławowi D. o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2007 r. zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 lutego 2007 r.

odrzucił zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 września 2006 r. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną pozwanych. Pozwani wnieśli o zwrot uiszczonych opłat kasacyjnych, ale Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 27 lutego 2007 r. oddalił ich wnioski.

Pozwani złożyli – na podstawie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. – zażalenie na powyższe postanowienie, domagając się jego zmiany. Twierdzili, że przysługuje im zwrot trzech czwartych części uiszczonych opłat.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sądowe postępowanie cywilne ma charakter dwuinstancyjny, a Sąd Najwyższy rozpoznaje – w ograniczonym zakresie – środki odwoławcze od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji. Z tej przyczyny postanowienia sądu drugiej instancji o charakterze procesowym podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia do Sądu Najwyższego tylko w sytuacjach wyraźnie przewidzianych w ustawie, określonych kazuistycznie w art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. Powołany przez

pozwanych art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. nie ma tu zastosowania, gdyż statuuje tylko dopuszczalność zażalenia do sądu drugiej instancji.

Zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego nie jest orzeczeniem wymienionym w art. 394¹ § 1 k.p.c., ani postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie (art. 394¹ § 2 k.p.c.), zatem nie przysługuje od niego środek odwoławczy. Zażalenie pozwanych, jako niedopuszczalne, podlega w konsekwencji odrzuceniu (art. 373 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 397 § 2 k.p.c.).

W wyroku z dnia 27 marca 2007 r., SK 3/05 (Dz.U. z 2007 r. Nr 61, poz. 418) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 398¹⁸ § 2 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do czasu jego uchylecia, w zakresie, w jakim uniemożliwia zaskarżenie postanowienia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, jest niezgodny z art. 78 w związku z art. 176 Konstytucji. Wyrok ten rozstrzygnął o zgodności z Konstytucją treści normatywnej konkretnego przepisu, tj. art. 398¹⁸ § 2 k.p.c., nie mógł więc wywrzeć skutku w stosunku do art. 394¹ § 2 k.p.c., nawet zawierającego normę tożsamą z normą objętą sentencją wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2007 r., IV CZ 28/07, nie publ., oraz uzasadnienia wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 1998 r., SK 3/98, OTK Zb.Urz. 1998, nr 5, poz. 69, oraz z dnia 9 listopada 2005 r., P 11/05, OTK-A Zb.Urz. 2005, nr 10, poz. 113).

Artykuł 394¹ § 2 k.p.c. wyłącza również dopuszczalność zaskarżenia do Sądu Najwyższego orzeczenia w przedmiocie zwrotu opłaty sądowej. Tej problematyki nie dotyczy jednak wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 marca 2007 r., SK 3/05, odnosi się bowiem wyłącznie do kosztów procesu (art. 98-110 k.p.c.). Problematyka kosztów sądowych została natomiast unormowana w osobnej ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. – dalej: "u.k.s.c."). Odrębność kosztów sądowych polega przede wszystkim na tym, że mają one charakter publicznoprawny i taki jest charakter relacji między stroną a Skarbem Państwa w postępowaniu sądowym. Czynności związane ze zwrotem opłaty (art. 79, 80 i 99 u.k.s.c.) są czynnościami wykonawczymi, powierzonymi sądowi (art. 80 ust. 2 u.k.s.c.), przewodniczącemu oraz referendarzowi sądowemu (art. 82 u.k.s.c.). Jeżeli wniosek strony o zwrot opłaty rozstrzygnie referendarz sądowy, to na jego zarządzenie przysługuje skarga do sądu, który orzeka jak sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu (art. 398²³ k.p.c.).

Z przedstawionych przyczyn jest oczywiste, że na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie zwrotu opłaty sądowej nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.